

CARMILLA

Sheridan Le Fanu

1872

Inhoudsopgave

I. Een vroege schrik.....	6
II. Een gast	11
III. Wij wisselen ervaringen uit.....	19
IV. Haar gewoonten – Een wandelingetje	28
V. Een wonderbaarlijke gelijkenis.....	40
VI. Een zeer vreemde kwellings.....	45
VII. Afdaling	50
VIII. Zoeken	57
IX. De dokter.....	61
X. In rouw	67
XI. Het verhaal	71
XII. Een smeekbede	76
XIII. De houthakker	81
XIV. De ontmoeting	87
XV. Beproeving en terechtstelling	92
XVI. Slot	96

I.

Een vroege schrik

In Stiermarken bewoont onze familie, die allesbehalve voornaam is, een kasteel, een slot. Met een bescheiden inkomen kun je in deze contreien ver komen. Achthonderd of negenhonderd gulden per jaar verricht wonderen. Thuis, tussen welgestelde mensen, zou ons geld nauwelijks hebben gereikt. Mijn vader is Engelsman, ik draag een Engelse naam, al heb ik Engeland nooit gezien. Maar hier, in deze eenzame en eenvoudige streek waar alles wonderlijk goedkoop is, zou zelfs een veel groter vermogen ons comfort of onze genoegens nauwelijks vergroten.

Mijn vader diende in Oostenrijkse dienst en trok zich terug met een bescheiden pensioen en zijn erfdeel. Hiermee kocht hij dit feodale verblijf en het kleine landgoed eromheen, voor een spotprijs.

Niets kan schilderachtiger of eenzamer zijn. Het slot staat op een lichte verheffing midden in een bos. De oude, smalle weg loopt langs de ophaalbrug, die in mijn tijd nooit omhoog is gegaan, en langs de gracht vol baarzen, waarover zwanen glijden en witte waterlelies drijven.

Boven dit alles verheft zich de gevel met zijn vele vensters, de torens en de gotische kapel.

Voor de poort opent het bos zich in een grillige, zeer schilderachtige open plek. Rechts voert een steile gotische brug de weg over een beek die in diepe schaduw door het woud kronkelt. Ik noemde dit een zeer eenzame plek. Oordeel zelf. Vanuit de haldeur gezien strekt het bos waarin ons slot ligt zich vijftien mijl naar rechts uit en twaalf naar links. Het dichtstbijzijnde bewoonde dorp ligt zeven Engelse mijlen links. Het dichtstbijzijnde

bewoonde slot met enige historische betekenis is dat van de oude generaal Spielsdorf, bijna twintig mijl naar rechts.

Ik zei “bewoond dorp”, want drie mijl naar het westen, in de richting van generaal Spielsdorfs slot, ligt een verlaten dorp met zijn merkwaardige kerkje, nu zonder dak. In het schip staan de vermoltde grafstenen van de eens zo trotse familie Karnstein, thans uitgestorven, die ooit het even verlaten kasteel bewoonde dat vanuit het dichte bos neerziet op de stille ruïnes van het stadje.

Over de oorzaak van deze verlatenheid bestaat een sage die ik u een andere keer zal vertellen.

Eerst moet u weten hoe klein het gezelschap is dat ons slot bewoont. Ik tel de bedienden niet mee, noch de mensen die kamers hebben in de bijgebouwen. Luister en verwonder u. Mijn vader, de goedgehartigste man ter wereld, maar al oud, en ikzelf, destijds negentien jaar. Inmiddels zijn er acht jaren verstreken.

Wij tweeën vormden het gezin in het slot. Mijn moeder, een Stiermarkse, stierf toen ik nog een zuigeling was. Maar ik had een vriendelijke gouvernante die bijna vanaf mijn geboorte bij me was. Ik kan me geen tijd herinneren waarin haar ronde, welwillende gezicht geen vertrouwd beeld in mijn geheugen was.

Dat was madame Perrodon, afkomstig uit Bern, die mij met haar zorg en goedheid deels het gemis van mijn moeder vergoedde, die ik mij niet eens herinnerde, zo jong verloor ik haar. Zij was de derde persoon aan onze kleine eettafel. Er was een vierde: mademoiselle De Lafontaine, een dame die men een gouvernante voor de laatste fase van de opvoeding zou noemen. Zij sprak Frans en Duits, madame Perrodon Frans en gebrekkig Engels. Mijn vader en ik voegden daar Engels aan toe, deels om te voorkomen dat die taal bij ons verloren zou gaan, deels uit vaderlandsliefde spraken wij het elke dag. Het gevolg was een Babylonische spraakverwarring waar vreemden om lachten en die ik hier niet zal proberen weer te geven. Verder waren er twee of

drie jonge vriendinnen van ongeveer mijn leeftijd die af en toe langer of korter bleven logeren; soms bracht ik een tegenbezoek.

Dat waren onze vaste omgangskringen; natuurlijk kwamen er ook toevallige bezoeken van “buren” op vijf of zes uur gaans. Toch was mijn leven tamelijk eenzaam, dat verzekeer ik u.

Mijn gouvernantes hadden precies zoveel gezag over mij als u zou verwachten bij een enigszins verwend meisje wier enige ouder haar bijna in alles haar zin gaf.

Het eerste voorval in mijn leven dat een onuitwisbare indruk op mij maakte, behoort tot de vroegste herinneringen die ik heb. Sommigen zullen het te onbeduidend vinden om hier te vermelden. Straks zult u begrijpen waarom ik het toch doe. De kinderkamer, zoals die heette, hoewel ik hem helemaal voor mij alleen had, was een grote ruimte op de bovenverdieping van het slot, met een steil dak met eiken balken. Ik kan niet ouder dan zes zijn geweest toen ik op een nacht wakker werd, om mij heen keek en noch de kindermeid noch mijn verpleegster zag. Ik dacht dat ik alleen was. Angst kende ik niet, want ik was een van die gelukkige kinderen die men zorgvuldig onkundig houdt van spookverhalen, sprookjes en al dat bijgeloof waardoor wij ons hoofd onder de dekens verbergen als een deur kraakt of het flakkerende licht van een uitdovende kaars de schaduw van een bedpost laat dansen op de muur, dichterbij ons gezicht. Ik voelde me veeleer verontwaardigd en verwaarloosd, begon te jengelen en stond op het punt luidkeels te gaan huilen, toen ik tot mijn verbazing een ernstig maar zeer mooi gezicht naar mij zag kijken vanaf de rand van het bed. Het was het gezicht van een jonge dame die geknield zat, met haar handen onder de deken. Ik staarde haar met een soort verrukt verwonderen aan en hield op met jengelen. Zij streelde mij met haar handen, ging naast mij op bed liggen, trok mij glimlachend naar zich toe. Onmiddellijk voelde ik mij zalig getroost en viel weer in slaap. Ik werd wakker door een sensatie alsof twee naalden tegelijk diep in mijn borst drongen. Ik schreeuwde het uit. De dame deinsde terug, met haar ogen op mij

gevestigd, gleed toen op de vloer en verborg zich, dacht ik, onder het bed.

Nu werd ik voor het eerst bang en ik gilte uit alle macht. Verpleegster, kindermeid en huishoudster kwamen toesnellen. Zij hoorden mijn verhaal aan, bagatelliseerden het en probeerden mij te kalmeren. Maar kind als ik was, zag ik dat hun gezichten bleek waren van ongewone ongerustheid. Ik zag hen onder het bed kijken, de kamer rondzoeken, onder tafels gluren, kasten openrukken. De huishoudster fluisterde tegen de verpleegster: “Voel eens aan die kuil in het bed; er heeft beslist iemand gelegen, zo zeker als jij er niet lag; de plek is nog warm.”

Ik herinner me hoe de kindermeid mij troostte en hoe alle drie mijn borst onderzochten waar ik de prik had gevoeld. Zij verklaarden dat er geen spoor te zien was.

De huishoudster en de twee andere bedienden die voor de kinderkamer zorgden, bleven die nacht op. Vanaf dat moment sliep er altijd een bediende in de kinderkamer tot ik veertien was.

Lange tijd bleef ik nerveus. Er kwam een dokter, een bleke, bejaarde man. Ik zie nog zijn lange, sombere gezicht, licht gevlekt door pokken, en zijn kastanjebruine pruik. Om de dag kwam hij een poosje en gaf mij medicijn, dat ik natuurlijk verafschuwde.

De ochtend na deze verschijning verkeerde ik in doodsangst en kon geen ogenblik alleen zijn, zelfs niet bij daglicht.

Ik herinner me hoe mijn vader boven kwam, aan mijn bed stond, opgewekt praatte, de verpleegster allerlei vragen stelde en hartelijk lachte om een van haar antwoorden. Hij klopte mij op de schouder, kuste mij en zei dat ik niet bang hoefde te zijn, het was slechts een droom en kon mij geen kwaad doen.

Maar getroost was ik niet, want ik wist dat het bezoek van de vreemde vrouw geen droom was; ik was doodsbang.

Een beetje gerustgesteld was ik wel door de kindermeid die verzekerde dat zij het was geweest die naar mij had gekeken en naast mij in bed was komen liggen, en dat ik half had gedroomd omdat ik haar gezicht niet had herkend. Maar hoewel de verpleegster dit bevestigde, stelde het mij niet helemaal gerust.

Diezelfde dag nog herinner ik me een eerbiedwaardige oude man in zwarte soutane die met de verpleegster en huishoudster de kamer binnenkwam. Hij sprak zacht met hen en zeer vriendelijk met mij. Zijn gezicht was zacht en lief. Hij zei dat wij gingen bidden, vouwde mijn handen, en vroeg mij zachtjes mee te zeggen terwijl zij baden: “Heer, verhoor alle goede gebeden voor ons, om Jezus’ wil.” Ik geloof dat dit de letterlijke woorden waren, want ik herhaalde ze vaak voor mezelf en jarenlang liet mijn verpleegster ze mij in mijn gebeden opzeggen.

Ik zie nog zo helder het peinzende, vriendelijke gezicht van die witte oude man in zijn zwarte soutane, staand in die ruwe, hoge, bruine kamer met het logge meubilair uit een mode van drie eeuwen her, en het schaarse licht dat door het kleine tralievenster in de schemerige ruimte viel. Hij knielde, met de drie vrouwen naast zich, en bad hardop met een ernstige, bevende stem, naar het mij toescheen heel lang. Alles van mijn leven vóór dat ogenblik is vergeten, en ook een tijd daarna blijft duister, maar de taferelen die ik zojuist beschreef staan scherp afgetekend, als de geïsoleerde beelden van een toverlantaarn, omringd door duisternis.